

Udvalgets Flertal tilraader i Henhold til det Anførte Vedtagelsen af Lovforslagets to første Paragrafer. Men vi finde, at der af det Hovedsynspunkt, der ligger til Grund for dem, bør gjøres en yderligere, i Forslaget forbigaaet Anvendelse, som kræver Tilspøiselsen af et særligt Straffebud. Ikke enhver Ulydighed mod Lovene er som saadan strafbar; der gives mange Tilfælde, hvor Lovens Opfyldelse gjenføres ved Tvang, men uden at der er fastsat Straf for Ikke-Opfyldelsen, selv om den er forsætlig. Det følger af sig selv, at Meddelagtighedsreglerne ikke kunne begrunde Straf for den, der raader eller opfordrer til en Handlemaade, der vel er retsstridig, men ikke strafbar. Men hvis slige Raad og Opfordringer finde Sted paa den eiendommelige, i Forslagets § 1 beskrevne Maade, have de alle de naturlige Betingelser for at betragtes som selvstændige Forbrydelser mod Staten. Der er ogsaa da Tale om Tilskyndelser til Ulydighed mod Loven, der rettes til videre, ubestemte Kredse og derved gribe ind i det offentlige Liv. Opmærksomheden henledes naturlig herpaa ved de mange, paa visse Steder endog massevis, stedfundne, politisk motiverede Stattenægtelser, til hvis Sceneføttelse der med større eller mindre Kraft har været agiteret. Før den almindelige, borgerlige Straffelov maatte det vistnok antages, at en saadan offentlig Agitation, rettet paa at fremkalde en almindelig, saakaldet passiv Modstand mod en Lov eller Anordning, saa at ingen Undersaat frivillig opfyldte Befalingen, men oppebiede Anvendelsen af de lovhjemlede Tvangsmidler, hjemfaldt til Straf. Selv om der manglede udtrykkelig Lovbud herom, vilde der næppe have været savnet tilstrækkelig Gjæmmel i Lovgivningens almindelige Grundsætninger til at ramme Forholdet med Straf. Domstolene havde vel ikke haft Veilighed til at undersøge dette Spørgsmaal; men Datidens Theori var i alt Fald tilbøielig til at bejvare det bekræftende. Efter Straffeloven, der saa væsentlig har indskrænket Afgangen til at straffe

uden udtrykkelig Gjæmmel, er det imidlertid givet, at det nødvendige Grundlag for at ramme med Straf en saadan Agitation, rettet paa at fremkalde retsstridige, men ikke i sig selv strafbare Handlinger, mangler. At slaa sig til Ro herved lige overfor saadanne Kjendsgjerninger, som den ovenfor omtalte med Hensyn til Stattenægtelser, vilde imidlertid være at indrømme en udskæiende Agitation altfor frit Spil. Der turde derfor være Anledning til ved denne Veilighed at udfylde, efter fremmede Loves Mønster, det Hul, Lovgivningen i saa Henseende frembyder og suplere Bestemmelserne i Forslagets §§ 1 og 2 med et Straffebud, der fastsætter en om end ringere Straf for et slikt Forhold. Vi foreslaa derfor som en ny Paragraf (§ 3) følgende: „Den, som i Tale eller Skrift, henvendt til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, raader eller opfordrer til retsstridige, om end ikke strafbare Handlinger, straffes med Fængsel eller Bøder“.

§ Forslagets § 3, der vil blive § 4, hvis den nye § 3, vi have foreslaaet, vedtages, fastsættes dernæst Straf af Fængsel for den, som i Tale eller Skrift, henvendt til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, eller iøvrigt paa en den offentlige Ro og Orden faretruende Maade ophidser Klasser eller Dele af Befolkningen til Had og Forbitrelse eller til Volds-gjerninger imod andre Klasser eller Dele af den. Paragrafens Niemed er altsaa at værne om Samfundsfreden mellem Borgerne mod Ophidjelser, der sætte denne i Fare. Ikke alene er Straffebestemmelsen fra dette Synspunkt fuldt berettiget, saaledes som det ovenfor nærmere er paavist; men den stedfundne Agitations Karakter har ganske særlig maattet henlede Opmærksomheden paa den Mangel i Straffelovgivningen, at en saakammelig Misbrug af Ytringsfriheden maatte hengaa upaataalt. For saa vidt der er Tale om Ophidjelser til Volds-gjerninger, vilde vel Meddelagtighedsreglerne undertiden, men langtfra altid, kunne hjælpe; thi er der ikke Tale om Volds-gjerninger af grovere Art,